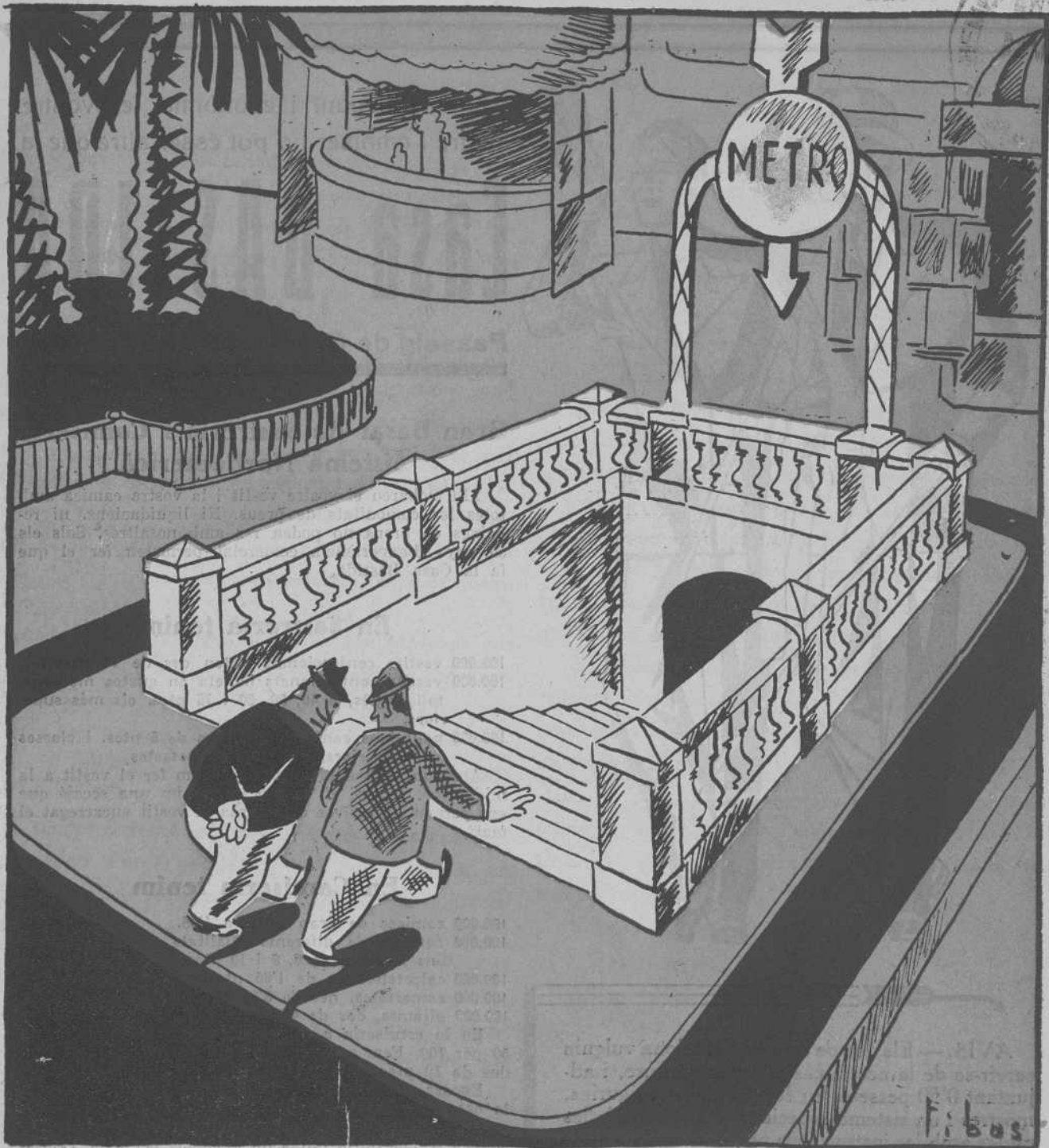

29/3

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

—Quaranta-uit milions per a millores de la ciutat.
—Si fóssin gestors serien per a millores personals.

CLÍNICA GALLEGO

Vies urinàries - Matriu - Sífilis
Impotència - Diatèria - Raigs X

Director: Doctor J. RIU
Diumenges, de 10 a 1

Consulta: de 10 a 1 i de 4 a 9
NOU DE LA RAMBLA, 18

FRONTO NOVETATS

Tots els dies grandiosos
partits tarda i nit

ELS MILLORS PILOTARIS

Voleu passar una bona estona?
Aneu al FRONTÓ NOVETATS

Ciudadà elegant i econòmic, el vostre
sastre i camiser no pot ésser altre que la

Casa BASTIDA

Passeig de Gràcia, 18-BARCELONA

Gran Basar de Sastreria i Camiseria Sistema Nordamericà

Allí trobareu el vostre vestit i la vostra camisa amb
totes les comoditats de preus. Ni liquidacions, ni re-
baixes de preus no poden res amb nosaltres. Sols els
55 anys d'experiència comercial permeten fer el que
fa la Casa Bastida.

En Sastreria tenim

100.000 vestits confeccionats paten des de 15 pessetes.
100.000 vestits confeccionats llaneta en gustos moderns,
tall anglès, a 40, 50, 60 i 75 ptes. els més supe-
riors.

100.000 pantalons confeccionats, des de 5 ptes. i classes
més superiors, a 8, 10 i 15 pessetes.

Amb un petit suplement us podem fer el vestit a la
mida, com també, si us precisa, tenim una secció que
ens permet lliurar-vos a la tarda el vestit encarregat el
matí.

En Camiseria tenim

100.000 camises de gran estil, a 4'95.

100.000 camises de diferents qualitats en zèfirs, pope-
lins i rayons, a 6, 8 i 10 ptes.

100.000 calçotets, des de 1'95 ptes.

100.000 samarretes, des de 0'95 cèntims.

100.000 pijames, des de 4'95 ptes.

En la camiseria a mida podem fer-vos estalviar un
50 per 100. Fem camises des de 8 pessetes, i de rayon
des de 12 ptes.

Encara que estem situats al Passeig de Gràcia, som
la casa més barata de Barcelona.

Obsequiem tots els compradors amb diferents pre-
sents i segells de la Caixa de Pensions per a la Vellesa
i d'Estalvi.

AVIS. — Els que de fora de Barcelona vulguin
servir-se de la nostra casa, poden escriure, i ad-
juntant 0'50 pessetes en segells, rebran figurins,
mostres i un sistema especial per a prendre's les
mides amb les instruccions per a rebre l'encàrrec
abans dels cinc dies.

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ,
PENEDIDES, 8. - Telèfon 21361
(ARREPENTIDAS)
BARCELONA

FORA DE BARCELONA
PREUS DE SUBSCRIPCIÓ:
ESPANYA: trimestre 3 Pesseles
ESTRANGER: trimestre 5 Pesseles

CRONICA

Les vagues antipàtiques

Una vaga, com tota manifestació vital sigui de l'ordre que sigui, cal que tingui una acollida simpàtica.

No fa pas molts dies la vaga dels tripulants de vaixells va merèixer i guanyar la simpatia de tothom que no fos accionista de les companyies pledejants. Per contra, la vaga dels cambrers i personal de fondes i hotels ha conquerit l'antipatia de molta gent que viu completament allunyada de tota lluita social.

Nosaltres, situats com sempre, en un pla d'observadors neutrals, no podem tampoc esguardar amb aprovació els trasbalsos que aquesta vaga ha portat a la ciutat, ni podem fer el sord als innombrables perjudicis que el moviment ha reportat a la gent humil que no hi tenia res a guanyar qualsevol que fos el resultat de la lluita social. Com més humilitat veurem en els pledejants, més amor i simpaties per part nostra envers el plet.

Una vaga d'obers que verament són explotats ens té i tindrà sempre al seu costat. Una vaga de cambrers que en relació als jornals dels altres treballadors són els més ben tractats, i que ensems reporta tants perjudicis al públic, no l'aprovarà ningú que no hi sigui part interessada a bastament.

El senyor Barrera, que tant a la perfecció ha portat tots els afers d'ordre social que se li han presentat, en aquesta ocasió ha fracassat. Cal reconèixer-ho honradament. Un conseller de treball que té plena autoritat i que és a més conciliador actiu i entenimentat, no consent que una ciutat com Barcelona pugui restar un disabte a les dotze de la nit sense un establiment de menjars i begudes, i un Conseller de Governació com cal, tampoc no tolera que milers i milers de ciutadans siguin lliurats al carrer per la sacrosanta voluntat d'un

sindicat, sigui qui sigui i compti amb les simpaties de qui sigui.

Si el Conseller de Treball ha fracassat també ha fracassat el de Governació, com haurà fracassat el mateix govern si no depura de faisó prometedora aquest absurd de plantejar una vaga que afecta als serveis públics, hotels, cases de menjar, etc. a l'hora que els vaguistes els dona la gana atropellant els drets legítims dels ciutadans.

Barcelona no pot estar a mercè del primer sindicat que vulgui entorpir la seva vida. Ni es pot tolerar que en plena afluència de turistes, aquests hagin d'abandonar l'hotel i anar-se'n per les lleteries a beure gots de llet o a menjar plats de crema.

Això, en les circumstàncies actuals, és francament atentatori al bon nom del règim.

I no vol dir que neguem al personal d'hotels i bars el dret de reivindicació que li dicti la seva consciència. No fem altra cosa que remarcar, que els hotels, restaurants i bars constitueixen un servei públic en algun dels seus aspectes i no és grat al poble que aquest servei sigui suspès en sec, perquè sí, ni perquè no.

Es poden fer les peticions que siguin del cas, sense necessitat d'abandonar serveis utilíssims. Es poden concertar fórmules d'arranjament sense perdre un àtom de l'autoritat que cal a un Conseller de Treball, i, finalment, es poden fer vagues sense tancar hotels i restaurants, sense perdre l'autoritat que pertany a un Conseller de Governació. Fórmules? Si fóssim nosaltres els consellers...

El poble mateix les presenta...

F. O.

Aquest número ha estat visat per la censura

AL MARGE DE LA VAGA

Amb motiu de la vaga dels cambrers i personal de fondes han tingut lloc escenes força pintoresques a la Rambla. Per exemple: les cocottes feien penya a les cadires, unes passes més enllà dels tractants de vi que es solen reunir a l'Orient. Més amunt es reunien els còmics i, al costat, els torejadors i aficionats.

Com a nota sobresortint direm que no hem vist ni un embriac mentre ha durat la vaga.

POTSER SI...

Hom déia l'altre dia que si els encarregats de solucionar la vaga dels cambrers haguessin d'anar, com molts forans, a menjar a ca l'adroguer, no hauria durat tants de dies.

Qui sap! Potser era una solució....

AMB PERMIS DEL CENSOR

Els italians han guanyat la guerra com les guineus. A força de gasos.

Això m'ho va descobrir un pacifista decidit.

AL.LELUIA!!

Al.lleluia. Els monàrquics han celebrat els dies d'Alfons de Borbon. Suposem que li regalaren un parai-gües que serà el símbol de la pedregada que els espera.

EL FET DELS GERMANS BADIA

Els germans Badia van ésser assassinats ja fa alguns dies. A hores d'ara hom suposava castigat del tot aquell fet criminal.

Ens fem unes il.lusions...

ANEM PROSPERANT

El resultat de la vaga passada de cambrers ja suposem qui el pagarà; com sempre, el consumidor. Sembla que hom es proposa pujar de preu el bacallà. De la gasolina ja no cal ni parlar-ne...

Això és prosperar...

ELS POLITICS EN DESGRACIA

Diàriament llegim que algun polític o altre ha estat víctima d'un accident d'automòbil. Aquesta mena d'accidents esdevindran aviat una passa.

¿No serà en venjança d'allò de la puja de la bencina?

L'ESPORT, ABANS QUE TOT

Ha mort el boxador Joan Rubio a conseqüència d'un cop rebut en un combat que tingué lloc a l'Iris Park.

No cal dir l'entusiasme que aquest fet inspirarà a la gent civilitzada...

DERECHA DE CATALUNYA?

Com pot ésser que hi hagi un partit que s'anomeni *Derecha de Catalunya* si pel sol fet d'ésser de Catalunya ha d'ésser d'*Esquerra*?

Si s'anomenés *Derecha de Castilla* domiciliada a Catalunya... encara podria passar.

AQUELL AJUNTAMENT...

Malgrat no agradar-nos retreure fets a ningú, i menys si els fets constitueixen errors, recordem que essent alcalde de Barcelona l'Aiguadé la ciutat estava bruta a més no poder. Però, i ara... Que torna ésser alcalde...?

PER FI!!

Per fi s'ha reunit l'Ajuntament. i després dels discursos patriòtics del cas i sempre portats pel seu amor a la ciutat, tenint en compte la crisi que travessa, han acordat... votar

EL PRESSUPOST EXTRAMUNICIPAL.

—La Lliga hi ha fet una oposició neta.

—Sí; una oposicioneta.

un emprèstit d'un grapat de milions.

Ja podem estar contents, però si pot ésser que no es reuneixin gaire sovintet.

UNA ALTRA VAGA?...

Els obrers del ram de l'aigua presenten noves bases als patrons que, de no ésser acceptades, portaran com a conseqüència una altra vaga.

Ja no ens ve d'una, però ens sembla que fóra més pràctic que es possessin d'acord i les fesin totes alhora i al mateix dia.

Perquè sinó, ens haurem de creure que aquests que es diuen amics de la República juguen amb dos jocs de cartes.

I això del ram de l'aigua, francament...

LA VELLA

«La Vanguardia» publica un article encapçalat així: *La huelga del ramo de la gastronomía*.

Els teníem per savis, però no tant. Pel mateix preu lingüístic en podrien dir: *La huelga del ramo de la gastroenteritis infecciosa o la dispepsia*. Nosaltres també en sabem de castellà.

PROU

Comentaris

Pàtria i família.

«El Debate» comentant el discurs del Papa, parla de tots aquells prejudicis de Pàtria, Moral, Família, etcètera...

Per aquestes senyors, Pàtria és el privilegi amparat per la llei —la llei dels privilegiats— d'uns quants sobre el poble treballador; la moral, aquesta cosa cariclona i arcaica difosa i sostinguda per l'Església; i la Família —la d'aquests senyors— el dret que tenen tots els paràsits d'ésser sostinguts per un Estat també paràsit i explotador.

I per a complir aquest ideal «patriòtic» dels senyors, és precís que vagin afamats, i prostitutes, i pidolaires, i analfabets, i lladres intermediaris, i repressions contra els millors homes del poble.

Res; no ens sentim, doncs idealistes.

Mil milions per als parats

Encara no sabem a quins mitjans apel·larà el Govern per a obtenir

(Cardona donarà el nom de Macià a les fonts de l'Orinoco.)

—I quin nom serà?
—El nom de fonts.

aquests mil milions destinats als parats.

Per a nosaltres la fórmula és molt senzilla. Mai no s'ha d'agreuja la

situació dels petits propietaris aclaparats pel pes de la crisi, amb nous impostos; ni tampoc s'ha de descomptar res dels salaris ni dels sous dels treballadors. En canvi ha de sortir d'aquesta classe social que cria pistolers feixistes, que paga els provocadors i que envia a l'estranger els capitals amassats amb l'esforç del poble.

El Govern, que malgrat l'oposició d'aquesta classe privilegiada, està al poder gràcies als obrers, té la paraula.

El remei

Ara sí que està allunyat el perill comunista. El Papa l'ha condemnat solemniament. Ja no hi ha res a fer. Aconsellem als comunistes catalans que es facin de la Falange.

O bé que ingressin en el feixisme.

Trucs, no

L'Institut Círicola Català de Sant Isidre, ha fet una funció religiosa per tal de demanar el seu patró que resolgui els problemes del camp a Catalunya.

Ei! Amb això, no s'hi val! Si els sants s'hi emboliquen gran mal se'n faran!

A boca tancada...

El cap de minoria (?) radical a l'Ajuntament Sr. Domènech, no se sap fer càrrec dels grans avantatges que té callar. El qui calla s'estalvia fer papers ridículs...

¿Per què no encarrega certes intervencions al Sr. Matutano?

**

«Renovación» en el seu número del dissabte passat, publicava un, diem-ne article centralista, completament contra les autonomies i els Estatuts.

No ens ha vingut de nou, però cal fer-ho constar.

Viva España única e indivisible), és el crit d'aquests pseudo-republicans.

Brams d'ase...

El grotesc Carrasco, de «Renovación» vol fer brometa amb els nous ministres del Govern de la República. I diu, que és un mèrit, per a ésser ministre, coses tan espirituals

OLIMPIADA POPULAR.

—I en un mes volen organitzar una olimpíada?
—Deuen estar tocats de l'atleta...!

com allò que «es preciso venir har-to de rancho carcelario».

Veurà, Senyor Carrasco: no tots els ministres poden tenir la categoria d'en Samper, d'en Rocha o d'en Salazar Alonso.

ALMOND

GLOSSARI

Cornut i pagar el beure

Comencem per un exemple. Suposem que un individu o col·lectivitat qualsevulla ingressa a una societat mútua d'assegurances per a prevenir-se de qualsevol risc que afecti a la seva integritat o interessos. A més de pagar una forta prima pel gust d'ésser admès soci, està obligat, com els altres membres, a rescabalar al perjudicat dels danys que hagi sofert i també a no fer res que pugui ésser motiu de sinistre.

Després d'aquesta suposició, ima-

ginem-nos que es tracta pràcticament d'una societat contra atraments i violències a les persones i a les coses. Ocorre que un bon jan associat, al corrent de les seves quotes i proveït d'una bona fe que no s'acaba mai, és víctima d'una expropiació (el verb robar ja no s'usa per antiquat) i a més li donen un curs de cultura física que el deixa fet una llàstima. L'home, naturalment, reclama a la societat, per bé que abans ja havia denunciat la temença de l'agressió, car en les clàusules estatutàries es preveu també l'amenaça, i li diuen que no n'hi ha de fets i que vagi a trucar en una altra porta. D'això, per tot arreu del món se'n diria lladronici o estafada i en tots els codis hi ha l'assenyalament del delicte i la determinació del càstig. ¿I si resultés a més que el qui ha comès l'atemptat és precisament un dels membres de la societat asseguradora? Llavors, al costat del delicte hi ha el cinisme i l'abús de confiança.

Aplicant aquest exemple vulgar, pràctic, a coses de més alcària i de

major envergadura, ha passat una cosa per l'estil a Abissínia. Els etiops foren convidats a formar part d'una entitat d'assegurances mútues anomenada pomposament «Societat de les Nacions». Per mitjà del pagament anyal d'una forta quota, s'asseguraven una pau perpètua i tenien la certesa que cap dels consocis intentaria birlar-los res ni fer-los cap dany. Si algun insensat volgués rompre el pacte, els altres socis s'aixecarien com un sol home (com es diu al final dels cartells de propaganda de la F. A. I.) per a garantir els drets i l'existència de l'agredit. Els abissinis, al contrari, estarien disposats a prendre la part que els correspongués en la defensa del dret, de la justícia, de la pau, dels tractats o de qualsevol altra baterola.

Es a dir, els abissinis, tinguts per ignorants, per incultes, als quals cal civilitzar manu militari, es van deixar ensarronar còndidament per uns europeus continuadors exemplars de la cèlebre Donya Baldomera. Abissínia anava pagant cada any, bitllobitllo i en moneda d'or, una forta quantitat que més hauria valgut que l'hagués despès en gasos asfixiants i en avions de guerra. En cas d'un conflicte bèl·lic, el etiops estaven disposats a complir lleialment els pactes de la «Societat de les Nacions» i hauríem vist a aquests guerrers negres, tan blasmat i criticats pel bombejadors d'un imperialisme cesarista de pacotilla, donar malaguanyadament llurs vides en defensa de qualsevulla dels Estats que ara s'han negat a socórrer, àdhuc per mitjà de les sancions econòmiques, un país cafrement envaït, destruït i expropiat.

Per no fer perdre la fe a aquells que encara creuen en miracles, direm que Déu té un bastó. Serà més ben dit allò francès que «rira bien qui rira le dernier». Mentrestant, cal convenir que la S. de N. ha fet un paper ridícul de primera qualitat i els homes que llencen bravates de civilització, de progrés i de lliber-

tat, han quedat com un pellingot davant dels negres i d'altres éssers que vivien feliços a casa llur i que nosaltres anem a civilitzar o a sifilitzar.

Després de tot, en el fons d'aquest afer hi ha una mena de joc amb el destí a base del càlcul de

probabilitats. Així com hi ha homes que es guanyen la vida —cada dia en veiem casos i ara un com un cabàs— venent participacions a bitllets de la rifa que no posseeixen, perquè creuen que és molt difícil que surtin premiats, els diplomàtics i capdavaners internacionals de la

Societat de les Nacions explotaven el conte de l'assegurança de la pau confiats que ningú no s'atreveria als riscos d'una guerra. No comptaven que hi havia qui s'havia posat al cap voler fer de César... Delapierre.

PANICAL

Esports

CRONIQETA ESPORTIVA

Rècords Internacionals

Som tan nous en l'internacionalisme, ens ve tan de nou tractar de marques internacionals establertes per esportius nostres que ens produeix certa emoció parlar de les gestes notables dels nedadors Sabater i Manuel Martínez davant els hongaresos a la piscina de l'escullera.

Han passat els grans waterpolistes de Budapest i s'han vist caure rècords de categoria internacional i enacara que els nostres homes no han aconseguit vèncer en proves individuals, sinó la dels 400 metres per mitjà del madrileny Martínez, l'internacional de les marques aconseguides per aquest el mateix que per Sabater en la prova dels cent metres, és tota una esperança per a l'esdevenidor de la nostra natació.

Veure com un rècord nacional dels 400 metres supera els rècords establerts per França, Anglaterra, Suïssa, Itàlia i Hongria, és certament afalagador i convida esperar que Espanya pugui fer olímpicament un paper discret al costat de les potències olímpiques i no tan desairat com hauria fet dos anys enrera.

Però cal parlar de la diferència de qualitat natatòria dels homes de

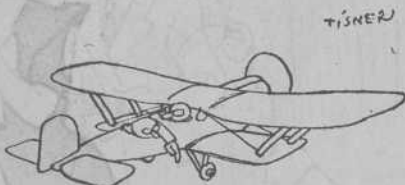
Castella i dels catalans, puix que en relació amb el poc temps que a Castella neden, aconsegueixen va-

lors més notables i fan progressos més evidents que nosaltres, tenint com tenim el mar més a la vora.

Donant un repàs general a la natació veurem que els grans nedadors han sorgit tots de llocs on no hi ha platja per a nedar i alternar la natació de mar lliure amb la d'aigua dolça a la piscina. A Madrid no tenen la platja a prop però de les piscines surten grans nedadors. Cal que això no sigui oblidat per als qui han de curar dels nedadors catalans, si volen que s'arribin a superar i convé que els homes de piscina nedin en altre lloc que no sigui a la piscina i potser fins en piscina d'aigua dolça si a les olimpíades hi han d'anar a fer un paper acceptable.

Cal rebre, però, amb goig aquests avenços de la nostra natació comprovats en els festivals internacionals i cal que no deixin de celebrar-se amb continuïtat a les nostres piscines.

AQUELL

RALLYE AERI.

- Això és Madrid?
- No; és Figueres.
- Ah, em creia que era Sevilla.

LA VAGA DELS CAMBRERS

Un foraster a Barcelona.

Sagetes

S'ha rebut del carpó a Madrid. El Rayo és campió nacional de basquet perquè va batre el Patrie per 23 a 20.

El lloc on es celebren els partits o les proves internacionals de la mena que siguin, fan el pes per decantar el resultat. L'escalf del públic és d'un efecte moral notable en els esportius. El Patrie hauria estat campió d'Espanya si s'hagués jugat la final a Barcelona, puix que aquesta diferència de tres punts assolida pel campió són els tres punts d'avantatge que dona l'esperit ambient.

Una altra vegada ho serem. No cal capficar-s'hi, *monsieurs* del Patrie.

car han passat 22 anys i els futbolistes d'avui són uns altres. Les genialitats d'un Fernández que dins de la seva genialitat a voltes perjudicial per al conjunt, no deixa de pa-

ELS ENTESOS

—Cregui'm, jo sentia que durés la vaga de la g...astronomia per en Comes i Solà

Ja tenim conflicte a la vista. L'entrenador del Barcelona es troba a l'estacada per haver-se-li encasquetat d'ensenyar un futbol nou a jugadors com Fernández i Bèrkessy.

Ningú no ha de posar en dubte la categoria tècnica de l'entrenador que a Anglaterra fou un notable jugador, creiem que pels vols de l'any 14, però la tècnica anglesa de llavors potser ha evolucionat un xic,

lesar coneixements internacionals, i la tècnica de Bèrkessy són difícils de modificar. Cal que l'entrenador sigui un preparador i res més que un preparador i que adapti els joves valors que van pujant avui al Barcelona als coneixements de Fernández i Bèrkessy que no han d'apendre res dels joves valors.

Tenim les eliminatòries de l'Espanyol i el Barcelona a prop i cal presentar l'equip capaç d'arribar a la final de la copa.

Creiem l'Espanyol capaç de fer el miracle de guanyar el Barcelona, cosa que no faria pas per primera vegada, però no és un equip en condicions d'arribar a la final del campionat d'Espanya, puix que avui el Barcelona és més complet, en conjunt, per a quedar bé, com equip professional barceloní.

Així, doncs, l'equip del Barcelona davant l'Espanyol hauria d'ésser la defensa completa Zabalo-Areso, amb el porter que vulguin (el mateix valen Nogués que Iborra), la ratlla mitgera amb Bèrkessy al centre amb Balmanya, Pedrol o Raich, Franco o Argemí i acompanyant-lo a les ales i fins potser comptant també amb Bardina, puix que el Barcelona el que té més notable són els mitgs ales. La davantera, no tenint en Gual, potser amb Fernández davanter-centre, Escolà a la dreta i Garcia, Polo o Barceló a l'esquerra quedaria bé davant l'Espanyol.

Negar-se a reconèixer que no hi ha altre mig-centre al Barcelona, avui, que Bèrkessy, és negar la veritat.

Sempre hi ha qui tècnicament fica els peus a la galleda en crítica esportiva. Un periodista de Bilbao parlant del boxador Pinedo, deia que era home capaç d'atonyinar en Tunero, n'Ara en Candel i fins potser en Marcel Thil.

L'optimisme ha creat molts campions de laboratori, però, per ara, Pinedo, ni de laboratori no és campió, puix que Tunero ha fet quedar malament la crítica vencent-lo. La resposta tècnica del cubà ha estat per al crític bilbaí aquella tan clàssica de «torna-te'n al llit que això és la lluna».

**

L'Escolà ens fa quedar bé. Nosaltres hem predicat sempre que fóra un gran interior-dreta i els fets ens han volgut donar la raó, aquesta vegada. Ningú com Escolà no s'entén amb Vantolrà per fer-li el joc que ell necessita. Les passades llargues, ràpides i avençades, sempre justes a la ratlla i mai imprecises, són els que necessita homes com Vantolrà que quan convé es sap internar i arribar a porta. Vantolrà va lluir el

—Però ¿on va amb aquesta camisa?
—Res, noi, l'Imperi que s'imposa.

diumenge i amb ell Fernàndez que capxutà un gol magnífic i n'aconseguí altres tres de molt espectaculars.

El públic que no acostuma a posar atenció en Escolà, si no xuta i fa gols, no es va fixar que tres vegades va xutar formidablement a distància i féu patir el porter per aturar la pilota i que en més de

quatre ocasions, dels seus peus va sortir la passada llarga avençada que havia de recollir Vantolrà per córrer fàcilment la ratlla i enviar-la després a Fernàndez. Tots quatre gols els va començar Escolà amb les seves passades, els treballà Vantolrà i acabà, amb l'execució material, l'uruguaià.

croniqueta de la setmana

El Sr Durà i Ventosa, al Parlament de Catalunya, va donar mostres d'una edificant humilitat.

«Si havem pecat, digué, el poble ja ens ha castigat...»

D'aquestes paraules en Brunet no n'ha escrit cap comentari.

**

També aquest senyor Durà i Ventosa ha parlat de l'«audàcia valenta».

Deu ésser aquella mena d'audàcia que es necessita per a parlar de catalanisme després de certes accions.

**

Hom diu si corre pels mars un vaixell pirata.

I hom diu si ha tocat en un port gallec.

No pensin malament, ara. Aquell senyor no s'ha mogut de La Corunya.

**

Diu «Renovación»:

«Ahora nos proponemos republicanizar a esos elementos de Falange Española que el Sr. Gil Robles confiesa escapan de su partido.»

Els hi augurem un èxit dels grossos.

**

Els cirurgians de Barcelona fan estudis sobre la utilitat, com anastèsic poderós, de l'oratòria del senyor Carreras Artau.

L'únic inconvenient que hom troba, és la dificultat de despertar el pacient.

**

El diputat de la Lliga, Sr. Rovira Roure, es queixa d'atropells i més atropells.

Això en boca d'aquest senyor càcic lleidatà mancat d'escrúpols, té molta gràcia.

**

A aquell Carrasco tan divertit de «Renovación», un admirador —hi ha gustos per a tot— li ha enviat una partida de xoriços.

Encara queden animetes compasives.

**

«¿Quién defiende el Estatuto Español para los españoles que vivimos en Cataluña?» — pregunta aquell divertit Cortina Giner que tots vostès coneixen.

Potser que ho preguntés al senyor Jaumar de Bofarull.

**

«El Correo Catalán» vol justificar la injustificable actitud d'Itàlia. Ens ho esperàvem.

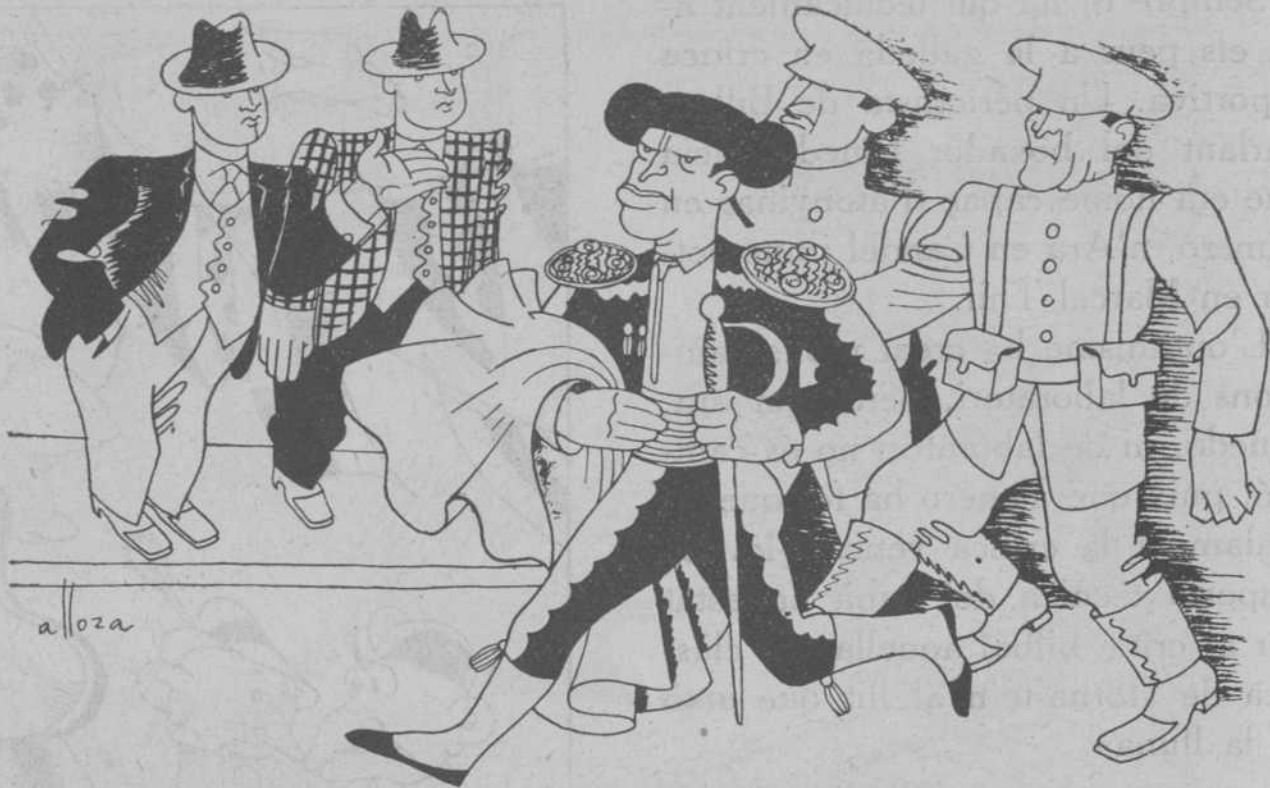
**

El «Brusi» diu que la darrera crisi obeí a «juicios de Dios que debemos acatar». I més avall fa una crítica del nou govern.

No ho entenem. Quina conformitat tan poc cristiana!

**

LA VAGA DE TOREJADORS.

—També els fiquen a la presó?

—Sí; un altre drama de capa i espasa.

Hom diu si el Sr. Pic i Pon ha manat que se'l donés de baixa de tots els centres radicals d'on era soci.

Una mesura completament radical, vaja.

**

La Lliga ha encaregat a Cambó unes conferències per tal de deturar la desbandada de socis.

Aquest acord ens fa por. Por, que Cambó no opini que ara tot anirà bé.

**

«Con hombres como nuestro jefe, el Sr. Lerroux, no habrían iglesias.» Això ho diu «Renovación» amb aquella seriositat.

Els capellans encara riuen macilentment!

**

Els tradicionalistes s'esveren davant el cant de l'Internacional que aquests dies els retruny a les orelles.

Ja no es recorden de quan ens cantaven allò tan còmic de «Ruja el Infierno, brame Satán...»

**

A l'acte de proclamació del nou President de la República, els únics que no van contestar els visques a la República van ésser el Sr. Gil Robles i els seus amics.

N'està assabentat, Sr Lerroux?

**

Lerroux..., Lerroux... Ah! Sí! No sé de què el conec!

**

«El Diario del Comercio» se'ns ha declarat antiestatutista.

«Renovación» i «Diario de Barcelona» ja tenen companyia.

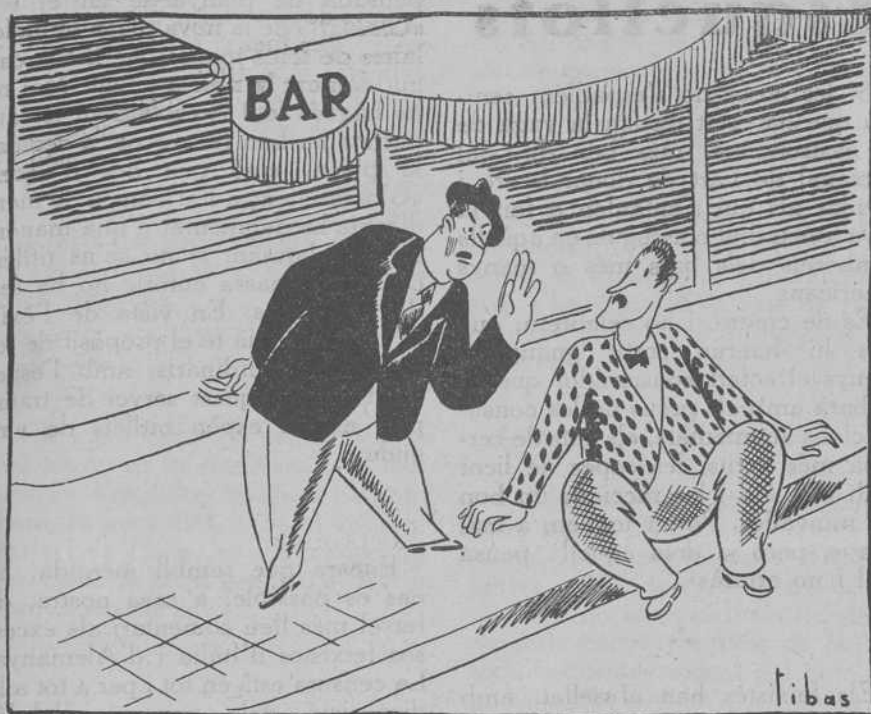
**

Per quines raons s'ha fet els trasllat a Barcelona d'aquell capità del cos de Seguretat, declarat enemic de l'autonomia i de la República?

Ens agradaria de conèixer-les, la veritat. Però ens temem que ens quedarem amb les ganes.

**

«Renovación» troba poc escollits

—Què fas?
—Continuo fent de cul de cafè.

els mots que empren en la seva polèmica, els diaris socialistes.

Si els diaris socialistes llegissin «Renovación» aprendrien l'etiqueta i bones maneres... del barri xinès.

Un reportatge d'escandol

SEGUEIX LA HISTORIA DE LA CENTRAL DE CREDITO, S. A., NEGOCI DE PRESTECES AL HONRAT INTERES DEL 25 PER 100, FINANÇAT PER UNS FABRICANTS SENSE ESCRUPOLS

Que el tal Riera és a la presó no hi ha qui ho pugui negar. El resultat és que la *Central de Crédito* estava finançada per una S. A., en la qual, además del tal Llo... hi figuraven un tal Bosch, un tal Gasol i un tal Riba, tots ells riquíssims, homes que no han fet una obra de caritat en la seva vida i que pensaven realitzar un negoci a espatlles de les necessitats del pobre.

Fa riure i fa plorar que senyors com aquests poguessin finançar afers tan... migrats de prestigi i mancats de bons sentiments.

LA CENTRAL DE CREDIT DONA L'ESPETEC

Un bon dia tots els qui en un moment de necessitat havien acudit a la Central a la recerca de algun diner i havien dipositat alguna penyora d'algun valor, s'assabentaren que la tal *Central* havia plegat. Tot el penyorat havia desaparegut. Els pobres es quedaven sense les seves penyores i el gerent, senyor Riera, s'ho havia venut tot. Es clar que el truc no podia fallar, car tothom sap que aquestes cases *treballen* aparentment com a comerç de «compra venda», per tal de justificar la descarnada i antihumana usura que practiquen d'amagat de la llei.

Al carrer de la Unió va desaparèixer tot, des del mantó de Manila a l'humil anell de prometatge. Del «trousseau» de brillants al trist matalàs de llana. La *Central de Crè-*

dit no tenia entranyes, i el fet no la commovia per a res. Aquells senyors que finançaven l'esmentat negoci no els coneixia ningú. El responsable legal era el seu gerent, el qual remenava el mig milió de pesetes que havien lliurat entre tots.

DE QUE CONEIXIA EL SR. RIERA ELS SENYORS QUE EL FINANÇAVEN

Ja vam dir que uns quants fabricants d'aquests que es diuen homes bons, pel sol fet de tenir els treballadors a preu fet, van sentir un dia els efectes d'una competència que els feien altres fabricants establerts a Villafranca del Cid (Castelló), i per això decidiren lliurar allí un tal Antonio de Cerdà, home que ha tingut afers amb la justícia, i Riera, que aleshores també havia estat empresonat per estafador.

Recolliren entre alguns d'aquests fabricants unes set mil pessetes, i

—Qui vol estar ben servit, s'ha de fer ell mateix el... cafè.

amb elles i un cotxe Wippet, els dos delegats secrets anaren a Villafranca del Cid a maniobrar.

Es tractava de fer creure als obrers que Riera i Cerdà eren delegats d'un sindicat obrerista, i per mitjà del míting i l'abrandament portar-los a l'aldarull, a la vaga, i afrontar-los potser amb els fusells de la guàrdia civil.

Dels altres, encara que en caiguessin uns quants, no els interessava; el fet era que aquells patrons que els feien la competència tinguessin els seus trasbalsos. L'obrer poc importava. En comptes de dir-los la veritat. Riera i Cerdà es fingien obrers com ells i era natural que es deixessin abrandar i els creguessin de tot.

En el cor dels agitadors no cabia la possibilitat que les bales dels civils ho arregessin tot; aleshores hi havia un Govern de dretes, i era fàcil d'arranjar-ho tot.

P. O. P.

Nota: Malgrat certes advertències amistoses que en el fons enclouen una amenaça, aquests reportatges continuaran fins a l'acabament, i si les advertències amistoses es realitzessin, ja sabrem d'on ha vingut el cop.

Esquellots

Si les coses no s'espatllen, sembla que ha estat resolta la vaga de la gastronomia, més ben dit, del personal de l'art de donar beure i menjar als qui s'entaulen o fan la seva a peu dret o asseguts en aquells tamborets dels bars més o menys americans.

Es de creure, i ho celebrem, que tots hi hauran sortit guanyant, menys el sofert consumidor que es trobarà amb els preus de les consumacions augmentats, els gots de cervesa més petits, les copes de licor amb més cul i les racions un bon xic minvades. Potser toquem a mal temps, però ja deia aquell: pensa mal i no erraràs».

**

Els feixistes han afusellat, amb un gest de *valentia* que no els regategem però que tampoc no els envegem, la gegant etiop Balahu, el popular tambor major de la Guàrdia imperial del Negus d'Abissínia. Ho compremem: al seu costat, els feixistes màxims es veien tan petits! Després de mort Balahu, encara ho seran més.

**

El nostre company Panical va tenir, fa algunes setmanes, la mala

pensada de plànyer-se en el seu «Glossari» de la nova plaga de pidolaires de totes menes que havia caigut damunt la nostra ciutat. Mai no ho hagués fet! No solament les autoritats no han fet res per a deturar la plaga, sinó que des d'aquell «Glossari» ençà, l'afluència de mendicants ha augmentat d'una manera diríem alarmant si no se'ns titllés, com algú massa eufòric ho ha fet, de derrotistes. En vista de l'èxit, el Transmiserià té el propòsit de fer viatges extraordinaris, amb l'especialitat que aquest servei de transport només expèn bitllets de vinguda.

**

Encara que sembli mentida, no ens és possible, a casa nostra, de fer el més lleu comentari als excessos feixistes d'Itàlia i d'Alemanya. La censura està en tot i per a tot a la disposició dels governs d'abdós països. Qualsevol que repassi la premsa d'uns quants anys enrera es farà càrrec de com, en certa manera, som uns fidels i obedients súbdits *in partibus infidelium* dels règims més antiliberals que Europa s'ha tirat a la cara. Com a torna jornals, els diaris dels països privilegiats no s'estan d'abocar injúries, mentides i infàmies contra la nostra República.

**

«A B C» i Calvo Sotelo s'han tornat estatutistes. Diuen que tots o ningú i que en virtut del dret reconegut a Catalunya i el que ben aviat es reconeixerà a Bascònia i a Galícia, tot Déu reclami el seu Estatut. Nosaltres, encantats. Com més serem, més... ploraran els de la murga de la «Marcha de Cádiz».

**

¿L'extremisme és una convicció o una professió? Moltes vegades, gairebé sempre, l'extremista defensa, inconscientment o pel compte inconfessable que li té, la causa del suposat adversari. La prova està, que els extremistes callen com uns morts i fan la farina blana quan manen els de l'altra banda. Entesos? Entesos.

**

El Senat italià ha aprovat per

BARRERA.—Companys, reposeu una mica de fer vagues, perquè jo també he de reposar.

unanimitat perfectament comprensible el dret a disposar del destí dels altres pobles i la constitució del segon imperi (?) romà. Els senadors, aquesta vegada, no portaven toga, com en el primer imperi, sinó camisa negra.

Entre els badocs que emplenaven la tribuna diplomàtica, hi havia l'ex-rei d'Espanya, Alfons, l'Africà. El cor se n'hi anava. A on? A l'Àfrica, minyons...

**

Els grecs estan de pega. Després del retorn de la monarquia, el tras-pàs de Venizelos, el gran patriota, i ara, fa pocs dies, la mort de Tsal-daris i de Leonides Paraskevopoulos. Res: la pega grega o el *fatum*, com diuen els savis.

**

Diuen que hi ha preparades unes quantes dotzenes de vagues per tal de facilitar l'actuació dels governs del Front Popular. El que passa, i en tenim l'experiència, és que l'excés de vagues acaba amb un nus escorredor.

**

Ara que tenim dos ministres ca-

talans al Govern de la República, hem de creure i esperar que la cessió del castell de Montjuïc serà un joc de poques taules. Ja era hora!

**

Alguns peixos grossos de la colla dels «determinados elementos», han restat en situació de disponibles. El que s'ha d'evitar és que es posin, en tant que disponibles, a la disposició de segons qui.

**

L'Ajuntament es proposa seriosament netejar la ciutat. A més de la consegüent escombrada d'indesitjables, cal fer neteja de noms de carrers que no són pas títols de glòria. Aquests carrers de Duc de la Victòria —tan agermanat pel nom que porta amb la història tràgica de Montjuïc.— Antonio Ulled i tants altres que no diuen res o diuen massa!

CORRESPONDENCIA

Mulet. — Tarragona. — Molt interessant; els dibuixos feu-los amb tinta xinesa i no amb llapis.

Lolita. — ¿Què fa brometa, aixerrida?

Dantic. — L'haurien de retocar tant que no el coneixeríeu.

Pinac. — Deixeu-vos de poesies: és un consell d'amic.

Rius. — Mataró. — No es pas la millor solució.

Serrano. — *Castelldefels.* — No us enfadeu; la culpa, la teniu vós.

J. P. — No val la pena de parlar-ne; fóra donar-hi massa importància.

COMPREU

tots els divendres
L'ESQUELLA
DE LA
TORRATXA

Fusteria i Ebenisteria

F. Lafre

PENEDIDES, 8
(CANTONADA UNIO)
Telèfon 21361

Restauració de
mobles i tota
mena de treballs
de fusteria

BAR BAUTISTA

AMPLE, 40

Telèfon 25802

Dipòsit de Gel i
Cervessa Mòritz
Concessionari
exclusiu de la
Sidra "El Trole"

"Ederrena" la millor Sidra

Acadèmia de «Mus»

—Veus aquest cotxe tan gran i encara no el deixen sortir de nits.